

وزیر رسائل	وزیر معادن	جناب اشرف یحیی خان	وزیر فواید عامه	جناب اجل حسنعلی خان	وزیر صنایع	جهانگیر خان مسیحی	وزیر انطباعات	محمد حسن مؤلف	وزیر مختار	وزیر دارالشوری	وزیر ولایت	وزیر درب حرم	وکیل الدوله	وکیل الملک	وقایع نگار	وکیل لشکر	وکیل الرعایا	وکیل باشی	والی	والیه	وینس قونسل	همدم السلطنه	همدم الملوک	یمین الدوله	یاور اول	یاور دویم	یوز باشی			
ونائب فراشخانه وغیره وغیره	میرزا شکرالله	میرزا محمدخان کاشانی	حضرت والا کامران میرزا	جناب مستطاب میرزا علی	اصغرخان	جناب مستطاب	میرزا علی اصغرخان	میرزا عباس خان	جناب مستطاب	میرزا علی اصغرخان	جناب میرزا اسمعیل خان	جناب اشرف یحیی خان	جناب مستطاب	میرزا علی اصغرخان	جناب میرزا هدایت الله	جناب میرزا کاظم خان	محمد ابرهیم خان	حاج محمدعلی خان	میرزا تقی خان	علیقلی خان	علیقلی خان	جناب اشرف یحیی خان	جناب اجل علیرضاخان	نامہ نگار	تقاضی باشی	نچار باشی	نعلبند باشی	نورالعاجیه	ناظر	نسبچی باشی

باب سیزدهم

در احتجاج بر ترقی خراج به موازنه و مقایسه جمیع مائوجہات سنین اوائل دولت با مالیات سنوات اخیرہ از سنین اربعین شمسی من جمیع الجہات موافق صورت ذیل کہ از دفترخانہ استیفاء تحصیل شدہ و تصحیح گردیدہ است.

صورت مالیات جمیع ممالک محروسه ایران من جمیع الجہات در سال یکہزار و دوہست و شصت و ہشت ہجریہ مطابق سنہ تنگوزئیل ترکیہ.

جمع ولایات ممالک محروسہ مطابق سنہ تنگوزئیل ۱۲۶۸

مکران و سیستان
 بلوچستان
 سندھ
 گجرات
 کشمیر
 پنجاب
 اترپردیش
 بنگالہ
 آسام
 آندھرا پرادھ
 مہاراشٹر
 گوا
 ددرا و ننگور
 چندیگڑ
 لداخ
 جاکھم
 ہماچل پردیش
 ہریانہ
 اڑیسہ
 جارجیا
 ارمینیا
 آذربائیجان
 ترکمنستان
 ازبکستان
 تاجیکستان
 قزاقستان
 ازبکستان
 تاجیکستان
 قزاقستان

۱- اصطلاحی است برای مالیات کہ از چند قرن پیش مستعمل بودہ و در دورہ ناصرئ بہ موازات مالیات گاہی بہ کار می رفتہ است.

صورت در آن که هر یک از اینها در صورتی که در آن است

اینکه در آن است

باب ۱۴

اینکه در آن است

اینکه در آن است

اینکه در آن است

اینکه در آن است

اینکه در آن است

اینکه در آن است

اینکه در آن است

اینکه در آن است

اینکه در آن است

اینکه در آن است

اینکه در آن است

اینکه در آن است

اینکه در آن است

اینکه در آن است

اینکه در آن است

اینکه در آن است

اینکه در آن است

اینکه در آن است

بجز اینها که در آن است

صورت جمع دستور العمل کل ولایات ممالک محروسه
و وجوه متفرقه مطابق سال فرخنده فالایت نیل خیریت دلیل ۱۳۰۲

نقد ۹۲۲۰۱۵۲۱/۹۱ ریال

غلات	۲۶۶۰۰۰	خروار و ۴۳ من
شلتوک	۱۲۶۶۰	خروار و ۵۱ من
کاه	۸۴۲۴۹	خروار و ۸۷ من و ۲۰ سیر
جنس		
ابریشم	یک من	
نخود	۷۵	خروار
قصیل	۱۵۰۰	خروار

از بابت جمع دستور العمل ولایات ممالک محروسه

نقد ۹۲۰۱۹۷۵۴۶۲۱ ریال

غلات	۲۶۶۰۰۰	خروار و ۴۳ من
شلتوک	۱۲۶۶۴	خروار و ۵۷ من
کاه	۸۴۲۳۹	خروار و ۸۷ من و ۲۰ سیر
جنس		
ابریشم	۷۵	خروار
نخود	۷۵	خروار
قصیل	۱۵۰۰	خروار

دار الخلافه الناصره

نقد ۱۲۹۷۸۲۰ ریال

گندم	۲۲۵	خروار و ۲۸ من
جو	۶۷	خروار و ۲۷ من
کاه	۹۱	خروار و ۴۴ من
جنس		
شلتوک	۲۲۵۰	خروار
نخود	۷۵	خروار
قصیل	۱۵۰۰	خروار

آذربایجان

نقد ۷۸۶۱۴۱۹۸۲۸ ریال

(به انضمام قیمت هزار خروار کاه)

غلات	۵۴۸۷۲	خروار و ۲۹ من
کاه	۴۹۵۷	خروار و ۵۱ من
جنس		
شلتوک	۲۲۷	خروار و ۵۰ من

صورت مالیات جمع ممالک محروسه ایران من جميع الجهات
رسال ۱۲۶۸ هجری مطابق سنة تنگوزئیل ترکیه

جمع ولایات ممالک محروسه مطابق سنة تنگوزئیل ۱۲۶۸ *

نقد

۵ کرور و ۲۲۵۷۸۲۷/۷۰۰ ریال

جنس

غلات	۲۳۵۲۹۸	خروار و ۸۰ من
کاه	۱۳۶۵۲۵	خروار
جنس		
شلتوک	۸۱۹۴	خروار
سایر		
ابریشم	یک من	
نخود	۷۵	خروار
قصیل	۱۵۰۰	خروار
صیفی خراسان	۸۲۶۴	من

* موقمی که از مرحوم حسین محبوبی اردکانی استدعا کرده بودم بر شرح احوال رجال این کتاب ذیل بنویسد خواندن قسمت سیاق مربوط به مالیات را نیز خواسته بودم و ایشان بجز آنکه خود سیاقها را خوانده بود محض احتیاط از آقای میرزا حسین خان قریب هم خواسته بود که جداگانه صورت عددی این صورت مالیات را استخراج کند و من هر دو خوانده را در دست داشتم. درین روزها که به چاپ مشغول شدم با دوست عزیز دکتر اصغر مهدوی که خود درین فن استاد بصیر است آن خواننده ها با متن تجدید مقابله شد و اینک درینجا به چاپ می رسد.

خراسان

نقد ۵۰۸۲۶۸۶/۴۹۶ ریال

جنس غلات ۶۰۱۲۲ خروار و ۹۸ من
کاه ۱۱۶۱۳ خروار و ۵۸ من و ۲۰ سیر

فارس

نقد ۶۴۲۰۴۰۲/۳۰ ریال

جنس غله ۷۷۰۰ خروار

اصفهان

نقد ۳۷۹۱۲۰۲/۳۲۹ ریال

جنس گندم ۶۱۶۱/۰۶ خروار
جو ۲۶۹۲/۸۱ خروار
کاه ۶۰۰۰ خروار

کرمان

نقد ۲۲۱۵۳۴۲/۶۴۰ ریال

جنس غلات ۱۹۷۰۰ خروار و ۳۰ من
کاه ۱۸۵۵۸ خروار و ده من

دارالمرز

نقد ۴۸۴۳۴۶۹/۵۹۵ ریال

(کیلان ۳۴۵۰۰۰۰ ریال -
مازندران ۱۳۹۳۴۶۹/۵۳۵
ریال)

هرستان

نقد ۱۴۲۷۳۵۸/۹۳۰ ریال

جنس غلات ۱۶۰۰ خروار
کاه ۸۰۰ خروار

کردستان

نقد ۶۷۳۴۵۶/۵۲۵ ریال

لرستان

نقد ۵۹۴۲۵۳ ریال

جنس غلات ۵۲۶۸ خروار
کاه ۲۹۵۶ خروار و ۲۰ من

عراق

نقد ۷۲۷۳۵۶/۵۹۲ ریال

جنس غلات ۱۷۴۰۳ خروار و ۹ من
کاه ۲۲۲۸ خروار

پروچرد

نقد ۶۰۹۵۷۲/۹۷۵ ریال

جنس غلات ۴۸۶۶ خروار و ۷۵ من
کاه ۱۰۴۰ خروار

یزد

نقد ۱۷۹۴۹۲۰ ریال

نقد کرمانشاهان ۹۳۶۹۳۴/۵۷۶ ریال
جنس غلات ۲۶۷۰ خروار و ۲۱ من
کاه ۳۷۹۷ خروار و ۶۶ من

خمسه

نقد ۸۱۹۸۸۸/۷۵ ریال

جنس غلات ۲۵۴۰ خروار و ۴۰ من
کاه ۹۰۰۰ خروار

قزوین

نقد ۹۵۳۰۱۷/۵۸۷ ریال

جنس غلات ۱۱۹۷۱ خروار و ۹۹ من
کاه ۶۸۵۰ خروار

استرآباد

نقد ۱۷۱۸۹۹/۴۱۴ ریال

جنس شلتوک ۸۹۸۴ خروار و ۱ من
ابریشم یک من

بسطام و شاهرود

نقد ۹۳۳۶۶/۱۷۶ ریال

جنس غلات ۳۵۴۳ خروار
کاه ۳۸۲۰ خروار و ۸۶ من

سمنان و داهقان

نقد ۲۸۰۷۲۷/۸۵۷ ریال

جنس غلات ۲۵۹۲ خروار و ۵ من
کاه ۱۰۹۳ خروار

رقم	نقد	ریال	جنس	غلات	من
	نقد	۲۹۳۶۲/۹۲۲	جنس	غلات	۲۷۵۲ خروار و ۷۶ من
کاشان	نقد	۷۱۲۰۰۶/۸	جنس	غلات کاه	۱۰۵۲ خروار و ۴۰ من ۹۲۰ خروار و ۹۲ من
گلبایمان و خوانسار	نقد	۲۲۵۸۱۰/۶۴۸	جنس	غلات کاه	۱۷۶۶ خروار و ۹۸ من ۲۱۶ خروار و ۱۹ من
گمره	نقد	۹۱۰۴۰/۶۱۲	جنس	غله	۱۸۳۸ خروار و ۵۸ من
گروس	نقد	۱۲۹۹۶۵/۳۹۰	جنس	غله	۱۱۸۱ خروار و ۴۲ من
همدان	نقد	۶۷۳۶۳۴/۷۹۲	جنس	غله	۷۳۰۵ خروار و ۸۳ من
ملایر و تویسرکان	نقد	۵۰۷۷۰۸/۵۱۵	جنس	غله کاه	۶۳۷۱ خروار و ۳۸ من ۸۷۰ خروار
نهبوند	نقد	۲۸۰۳۰۳/۴۹۸	جنس	غلات کاه	۷۳۱۷ خروار و ۳ من ۴۹۴۱ خروار و ۸ من
نطنز	نقد	۲۱۱۵۸۸/۶۸۰			

استرآباد*	نقد	ریال	جنس	غلات	من
* معلوم نیست که سبب دوبار ذکر استرآباد چیست؟	نقد	۲۳۴۳۴/۸۰۰	جنس	غلات کاه	۲۵۷۱ خروار و ۶۱ من ۱۶۰۳ خروار
جوشقان	نقد	۷۲۳۰۱/۸۹۸	جنس	غله	۹۶ خروار
خوار	نقد	۹۴۷۰۴/۱۲۷	جنس	غلات کاه شلتوک	۶۰۶۳ خروار و ۶۰ من ۴۶۸۳ خروار و ۸۳ من ۴۷۷ خروار
خرقان	نقد	۵۱۱۰۱/۸۹۹	جنس	غله	۱۴۶۶ خروار و ۶۴ من
دهاوند	نقد	۲۲۹۰۹/۸۲۷	جنس	غله	۱۴۴۶ خروار و ۵۶ من
طالقان	نقد	۴۸۳۵۰			
فیروزکوه	نقد	۱۵۷۱۵/۶۰	جنس		۱۹۷ خروار
کنکاور	نقد	۱۷۶۷۰/۵۹۴	جنس	غلات کاه	۵۲۷ خروار و ۴۵ من ۱۵۸ خروار و ۵۰ من
چهارده کلاته	نقد	۱۰۸۹۲	جنس	غله	۴۰ خروار
گمرک	نقد	۸۰۰۰۰۰۰			
به ولایات جمع شده	ریال	۵۰۶۰۰۰۰			
الباقی	ریال	۲۹۴۰۰۰۰			

جمعهای متفرقه

ریال ۱۱۹۱۷۷۶/۴۷۰

باب پانزدهم

در ذکر ایلچیان مقیم ایران که در ظرف این چهل سال از سلطنت بیژوال برای حفظ حقوق اتحاد و مودت و تقویت مواد ارتباط و مراودت مابین دولت علیه ایران و سایر دول متعابه آن مبعوث بوده اند و به اجراء قوانین و انفاذ احکام فن عظیم دیپلوماسی قیام نموده اند.

اعم از ایلچیان خارجه در داخله و از داخله در خارجه، چه از سفراء کبار و چه از وزراء مختار، و چون قید اقامت در عنوان این باب ملحوظ و در مفهوم این موضوع مأخوذ است پس کسانی که در این سنین اربعین به سمت رسالت موقته و ایلچیگری موعده مخصوص به دربار دولت علیه وارد گردیده اند و یا از جانب شاهنشاه ایران با سایر سلاطین کره زمین دیدار کرده اند از این عداد خارج خواهند بود.

— مانند آتانیاز محرم که از جانب محمد امین خان خوارزمشاه در هفتم محرم سنه هزار و دویست و شصت و هفت هجریه مطابق سال چهارم از جلوس همایون وارد دربار این شهریار شد.

— و ایلچی دولت فخریه ژاپن موسوم به «پوشیدامسحرد» که به همراهی «پوکویاما کوئی چیرو» مترجم و «فوکاروا نوایش» سلطان مهندس و چهار نفر تاجر ژاپنی در ماه شوال سنه هزار دویست و نود هفت هجری وارد دارالخلافه طهران شده به شرف حضور مبارک نایل گردیدند و تقدیم نامه محبت انگیز و تبلیغ پیام مودت آمیز اعلیحضرت پادشاه مملکت ژاپن کرده اصفاء جواب از طرف قرین الشرف نمودند.

— و مثل رضاقلی خان امیر الشعراء که مقارن مراجعت رسول خوارزمشاه به سفارت موقته [به] خطه خیوق مأمور شد.

— و میرزا فضل الله خان کارپرداز که پس از معاودت سفراء مملکت «بیرما» از دربار اعظم دولت علیه به سمت رسالت موقته مأمور مملکت «بیرما» گردید.

— و مثل ایلچی مملکت «بیرما» که بعد از مراجعت موکب منصور از سفر اول فرنگک به طهران آمد.

— و هکذا سفراء خوقند و بدخشان و جزایر مالیسار و زنگبار و مستطه و غیر ذلک.

• باب چهاردهم که اسامی ملوک ممالک دیگر است حذف شد.

۲۵۰۰۰۰	ضرابخانه
۱۰۰۰۰۰	تلگرافخانه مبارکه داخله
۱۲۰۰۰	پستخانه مبارکه
۱۳۰۲۰۰	تذکره ولایات
۳۰۰۰	وجه اجاره اسکله بندرعباس
۶۰۰۰	مالیات راه شوسه قم
۱۰۹۷۸۱۶۲	ایلات
۵۰۰	قهبوه خانه دوشان تپه
۵۰۰۰	دارالطباعه
۳۰۰۰۰	گواذر
۱۲۰۰۰۰	کوره پزخانه
۸۰۳۴۹۳۵۰	مقاطعه کمپانی
۱۰۰۰۰	حق التولیه مشهد مقدس
۶۵۰۰۰	اجاره باغات
۵۰۰۰	ایل زرگر
۱۴۷۵۰۰	معادن
۱۵۰۰	اجاره معدن زغال سنگ بتوسط استاد یوسف
۸۰۰۰۰	تفاوت عمل قصایخانه
۱۶۲۵۰	پیشکش تکیه دولتی
۶۶۰۰۰	پیشکش عید نوروز
۵۲۵۰۰	پیشکش عید مواد

 ۱۱۱۱۷۷۶/۵۱۲

جمع